

самостійність закономірностей існування мови, утворюючи можливість спілкування та розуміння між різними людьми у межах тієї або іншої сфери діяльності. Крім того, на фоні протиріч переходу до принципово нових засад економіки відбувається структурне ускладнення самого пізнавального процесу, який починає включати специфіку оцінки не тільки економіко-господарських знань, їх гуманітарного характеру та смислового поля культури, а й з'являється потужний комунікаційно-інформаційний фактор впливу на систему формування сучасних символів і знаків у світовому господарському механізмі, що надає йому нелінійний непрогнозований характер поступу, тому проблематика сучасної пізнавальної діяльності людини залишається, безперечно, актуальною та вимагає подальших дослідницьких зусиль.

Список використаних джерел

1. Герасимова Е.М. Економічне знання у дискурсі становлення глобалізованого світу: соціально-філософський аналіз: [монографія] / Е.М. Герасимова. – Чернівці: ЧДІУ, 2008. – 336 с.
2. Гийом Г. Принципы теоретической лингвистики / Г. Гийом. – М., 1992. – 204 с.
3. Гудмен Н. Способы создания миров / Н. Гудмен; пер. с англ. А.Л. Никифорова, Е.Е. Ледникова и др. – М.: Идея-Пресс, Логос, Практикс, 2001. – 376 с.
4. Канке В.А. Философия экономической науки: учеб. пособие / В.А. Канке. – М.: ИНФРА-М, 2007. – 384 с.
5. Лук'янець В.С. Науковий світогляд на зламі століть: монографія / В.С. Лук'янець, О.М. Кравченко, Л.В. Озадовська та ін. – К.: Вид. ПАРАПАН, 2006. – 288 с.
6. Соссюр Ф. Труды по языкознанию / Ф. Соссюр. – М.: Прогресс, 1977. – 695 с.
7. Фуко М. Слова и вещи. Археология гуманитарных наук / М. Фуко. – М.: "Прогресс", 1977. – 407 с.
8. Grimm T.L. *Originedulanguage*. – Paris, 1859. – 178 p.

References

1. Gerasymova E. M. *Ekonomichne znannja u dyskursi stanovlennja globalizovanogo svitu: social'no-filosofskij analiz: [monografija]* / E. M. Gerasymova. – Chernigiv: ChDIEU, 2008. – 336 s.
2. Gijom G. *Principy teoreticheskoy lingvistiki* / G. Gijom. – M., 1992. – 204 s.
3. Gudmen N. *Sposoby sozdaniya mirov* / N. Gudmen; per. s angl. A. L. Nikiforova, E. E. Lednikova i dr. – M.: Ideja-Press, Logos, Praktis, 2001. – 376 s.
4. Kanke V. A. *Filosofija jekonomicheskoy nauki: ucheb. posobie* / V. A. Kanke. – M.: INFRA-M, 2007. – 384 s.
5. Luk'janec' V. S. *Naukovyj svitogljad na zlami stolit': monografija* / V. S. Luk'janec', O. M. Kravchenko, L. V. Ozadovs'ka. ta in. – K.: Vyd. PARAPAN, 2006. – 288 s.
6. Sossjur F. *Trudy po jazykoznaniju* / F. Sossjur. – M.: Progress, 1977. – 695 s.
7. Fuko M. *Slova i veshhi. Arheologija gumanitarnyh nauk* / M. Fuko. – M.: "Progress", 1977. – 407 s.
8. Grimm T. L. *Origine du language*. – Paris, 1859. – 178 p.

Vykhovanets Z. S., graduate student, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine, Kiev), zarina.vykhovanec@mail.ru

The culture of mutual influence of the economy and production activity and language potential: The phenomenon of communication

In the article comes true the attempt to analyse the culture of mutual influence of the economy and production activity of a man and language potential that is created due to the accumulation of knowledge of the real human associations, indirectly reflecting the deep structures of their public existence and economy and production activity. Within the limits of the language the practical knowledge acquire the unique system and coherentness, that are stipulating the relative independence of the linguistic patterns, which are forming the possibility of communication and mutual understanding between people.

Keywords: the economy and production activity of a man, language potential, language, communication, economic knowledge.

Выхovanец З. С., аспирантка, Национальный педагогический университет им. М. П. Драгоманова (Украина, Киев), zarina.vykhovanec@mail.ru

Культура взаимовлияния экономики–производственной деятельности и языкового потенциала: феномен коммуникации

Осуществляется попытка проанализировать культуру взаимовлияния экономики–производственной деятельности людей и языкового потенциала, который создается за счёт аккумуляции знаний реальных сообществ людей, опосредовано отражающих глубинные структуры их общественного бытия и экономики–производственную деятельность. В границах языка практические знания приобретают свою уникальную системность и когерентность, что, в конечном счете, обуславливает относительную самостоятельность закономерностей языка, создающих возможность общения и взаимопонимания между людьми.

Ключевые слова: экономика–производственная деятельность человека, языковой потенциал, речь, коммуникация, экономическое знание.

* * *

УДК 769.01

Завальнюк О. В.

кандидат педагогических наук, доцент кафедры теории та методики физического воспитания Института физического воспитания и спорта, докторант, Национальный педагогический университет им. М. П. Драгоманова (Украина, Київ), LanaZav@i.ua

ЮРИДИЧНІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ СУЧАСНОЇ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Спорт ґрунтується на змагальності й порівнянні досягнень людей у певних видах фізичних вправ та інтелекту. Тому, як і кожен вид діяльності людей, він потребує не тільки моральної, але й правової регуляції. Вона здійснюється і на міжнародному рівні, і в сфері вітчизняного законодавства. Наявність комплексу проблем та невирішених завдань у цій галузі правової регуляції спричинює необхідність розгляду юридичних засад налагодження сучасної спортивної діяльності. Водночас аналіз вітчизняного спортивного законодавства дозволяє зробити висновок про його недосконалість. Отже, сучасне українське законодавство в царині фізичної культури і спорту потребує істотного коригування та розширення.

Ключові слова: людина, культура, фізична культура, спортивна діяльність, спортивне право, правова регуляція.

Фізична культура і спорт відіграють важливу роль у формуванні, зміцненні, збереженні здоров'я громадян, підвищенні працездатності та збільшенні тривалості активного життя, утвердженні міжнародного спортивного авторитету держави. В Україні склалася критична ситуація у сфері фізичної культури і спорту: за офіційними даними лише 13% населення залучено до занять фізичною культурою і спортом. Недооцінка соціально-економічної, оздоровчої і виховної ролі фізичної культури і спорту, відсутність чітко скоординованих програм взаємодії різних державних структур і громадських організацій, які беруть участь у фізкультурно-спортивному русі, негативно позначається на здоров'ї населення, соціально-економічному розвитку держави. За інтегральним показником здоров'я населення – середньою очікуваною тривалістю життя людини Україна посідає одне з останніх місць в Європі [1, с. 208]. Саме тому актуальності набуває аналіз спортивної діяльності основних міжнародних організацій та документів, які її врегульовують.

Загалом, предметом регулювання спортивного права є сукупність суспільних відносин, що виникають і реалізуються у процесі організації та формування спортивних команд, встановлення вимог до професійних спортсменів, а також при проведенні контролю за дотриманням спеціальних правил, регламентів [2, с. 14]. Коло правовідносин, що

охоплюється сферою спортивного права є доволі широким та має яскраво визначену комплексну спрямованість, а саме: фізична культура і спорт як об'єкт правового регулювання; організаційно–правові основи державного управління фізичною культурою і спортом; правове регулювання професійного та непрофесійного спорту; правове забезпечення суспільних фізкультурно–спортивних об'єднань; правовий статус спортсменів, тренерів та інших учасників спортивної діяльності; правові аспекти організації та проведення спортивних змагань; регулювання податкових відносин у сфері спорту; право інтелектуальної власності у сфері спортивної діяльності [3, с. 12].

Таким чином, науковці та законодавці визначають основним пріоритетом державної політики у сфері фізичної культури і спорту удосконалення нормативно–правового забезпечення сфери [1, с. 210].

Законодавство про фізичну культуру і спорт в Україні та в світі – комплексна і значна за обсягом частина законодавства України, що включає норми конституційного, цивільного, трудового, міжнародного права, норми адміністративного, господарського, процесуального податкового права, які стосуються державного управління в галузі спорту. Основним джерелом міжнародного законодавства України про фізичну культуру і спорт є Конституція України, яка включає наступні норми, що стосуються міжнародного спортивного права: п. 1 ст. 3 (людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю), п. 1 ст. 9 (чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України), п. 4 ст. 13 (держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки. Усі суб'єкти права власності рівні перед законом (у тому числі і іноземні)), Розділ II – права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Цивільний кодекс України містить загальні та спеціальні норми, які підлягають застосуванню до приватно–правових міжнародних спортивних відносин [4, с. 209].

Розвиток спорту в усьому світі, його роль у соціальному житті людей, необхідність регламентації та координації діяльності в цій сфері визначили потребу у створенні численних міжнародних спортивних організацій – асоціацій, федерацій, союзів тощо. Вони з'являються на початку ХХ сторіччя. Найвідоміші нині міжнародні федерації з видів спорту мають більш як віковий досвід діяльності. Міжнародну асоціацію атлетичних федерацій (ІААФ) створено у 1912 році, Міжнародну федерацію футбольних асоціацій (ФІФА) – у 1904–му, Міжнародну федерацію плавання (ФІНА) – у 1908–му [5, с. 12].

Спеціальні колізійні норми міжнародного спортивного права містяться в Законі України “Про міжнародне приватне право”. Він встановлює порядок регулювання приватноправових відносин, в яких хоча б один з елементів є пов'язаним з іншим/іншими правопорядками, ніж український. Цей Закон було розроблено з урахуванням досвіду колізійного регулювання в Україні та інших країнах світу, а також

сучасних тенденцій розвитку науки та практики міжнародного приватного права [6, с. 1].

Питання суто юридичного характеру дедалі частіше вносять до порядку денного різноманітних олімпійських органів і форумів, вони знаходять своє відображення на регіональному та національному рівнях (питання використання олімпійської символіки, права на телетрансляцію, продаж квитків тощо). Так, 1993 року в Римі провели семінар “Спортивне право та правові аспекти спорту в Європі”. Мова Олімпійської хартії – це мова норм права, хоча й у специфічній галузі. Багатоманітна практика застосування Олімпійської хартії, на жаль, породжувала й породжує правові конфлікти, до розв'язання яких залучають навіть судові органи окремих держав, не кажучи вже про третейські спортивні суди. Багато західних спеціалістів справедливо вважають, що правове регулювання спорту є однією зі складних і важливих проблем. Потрібно створити у ньому таку систему правових відносин, яка не лише задовольняла б суб'єктів, а й сприяла зростанню майстерності спортсменів, залученню уваги ЗМІ, спонсорів, глядачів [5, с. 13].

Основу міжнародного спортивного права складатимуть міжнародні документи загального характеру, загальновизнані засади міжнародного законодавства і міжнародні договори загального характеру (які містяться в статутах Організації Об'єднаних Націй, деклараціях та резолюціях Генеральної Асамблеї ООН, документах інших організацій з найбільш загальних і глобальних питань міжнародного правопорядку, багатосторонніх договорах (конвенціях), рішеннях Міжнародного суду). Спеціальні норми міжнародного спортивного права знаходяться в договорах, присвячених безпосередньо міжнародній спортивній діяльності. Двосторонні договори про співробітництво у галузі фізичної культури і спорту укладені Україною з багатьма країнами світу. Крім того Україна взяла участь у багатосторонніх договорах (конвенціях), таких як: Угода про співробітництво в галузі фізичної культури і спорту держав–учасниць Співдружності Незалежних Держав; Міжнародна конвенція про боротьбу з допінгом у спорті; Міжнародна конвенція проти апартеїду в спорті; Європейська конвенція про насильство та неналежну поведінку з боку глядачів під час спортивних заходів, і зокрема футбольних матчів [4, с. 211].

Особливе місце також посідають міжнародні договори, ратифіковані Верховною Радою України. Вони є частиною національного законодавства і застосовуються в порядку, передбаченому для норм національного законодавства. До таких документів належать, наприклад, Загальна декларація прав людини, Європейська культурна конвенція, Антидопінгова конвенція. Слід зазначити, що в спортивному праві на міжнародному рівні існує багато міжнародних договорів, які на сьогодні не ратифіковані Верховною Радою України, наприклад, Кодекс Спортивної етики, а як наслідок, вони є не обов'язковими для виконання на території нашої держави. Але команди України беруть участь у міжнародних спортивних змаганнях, на які поширюються правила міжнародних актів у сфері

спорту, а раз так, то усі вони повинні бути ратифікованими українським парламентом [7, с. 628].

Сьогодні в Україні існує декілька підходів до визначення впорядкування всіх правовідносин, що виникають у сфері фізичної культури і спорту. Деякі вчені визначають необхідність виділити спортивного права в окрему галузь. Наприклад, Г. Ю. Бордюгова дотримується позиції про існування спортивного права як комплексної галузі права. Інші дослідники категорично заперечують такий підхід [7, с. 624]. Як зазначає Р. С. Мельник, концепція поділу права на галузі за предметом і методом характерна для радянської правової теорії, що пов'язувалося з необхідністю подолання методологічної кризи, коли неможливість групування галузей радянського права породила визнання факту існування комплексних правових утворень. На думку вченого, поділ права на галузі повинен здійснюватися відповідно до критерію поділу права на публічне та приватне [8, с. 325]. З такою думкою погоджуються й інші науковці [9], які вбачають, що вирішення цього питання лежить у площині співвідношення понять “спорт” та “фізична культура”, що, як наслідок, визначає напрямок та межі впливу, предмет правового регулювання цієї галузі права та законодавства. Спорт визначається за допомогою загального терміна “сфера діяльності”, тобто сукупність суспільних відносин, а фізична культура – як “складова культури”. При цьому культура, як і культура загалом, може входити до предмета правового регулювання лише частково. Отже, мову маємо вести про спортивне право, а не про фізкультурно–спортивне право, розуміючи під предметом спортивного права суспільні відносини, які складаються у сфері спорту з приводу участі у спортивних змаганнях та підготовки до них, тобто “спортивні відносини”.

Щодо розуміння спортивного права як самостійної галузі права, слід підтримати позицію О. В. Сердюкова, який зазначає, що слабкість такого підходу полягає в неможливості виділення особливих методів правового регулювання, властивих спортивному праву, а також відсутності особливого галузевого режиму, відповідно до якого до відносин, які регулюються галуззю права, норми, котрі знаходяться за її межами, незастосовні [3, с. 18].

Роль, яку в сучасному суспільстві відіграє спорт, широта та спектр проблем його правового регулювання, ускладнення його структури, розширення функцій тощо, обумовили потребу формування нової самостійної комплексної галузі права – спортивного, яка гармонізувала б розрізнений, але величезний за обсягом масив нормативно–правових актів у сфері фізичної культури та спорту [10, с. 2].

Центральне місце серед усіх нормативно–правових актів України займає Конституція [11], яка є основним документом держави, безпосередньо не регламентує спортивні відносини, які складаються в державі, проте, її ст. 3 вказує на те, що життя і здоров'я людини є найвищою соціальною цінністю у державі, а в ч. 4 ст. 49 Конституції України закріплено, що держава дбає про розвиток фізичної культури і спорту. Основоположним у спортивному праві є Закон України “Про фізичну культуру і спорт” [12], який визначає правові, соціальні,

економічні й організаційні основи фізичної культури і спорту в Україні, участь державних органів, посадових осіб, а також підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності у зміцненні здоров'я громадян, досягненні високого рівня працездатності та довголіття засобами фізичної культури і спорту. Окрім того, цим законом передбачена можливість здійснення міжнародного співробітництва у сфері фізичної культури і спорту, а також відповідальність у разі порушення законодавства у цій сфері.

Цей Закон визначає загальні правові, соціальні, економічні і організаційні основи фізичної культури і спорту в Україні, участь державних органів, посадових осіб, а також підприємств, установ, організацій, незалежно від форм власності, у зміцненні здоров'я громадян, досягненні високого рівня працездатності та довголіття засобами фізичної культури і спорту. В ньому наголошується, що держава створює умови для правового захисту інтересів громадян у сфері фізичної культури і спорту, розвиває фізкультурно–спортивну індустрію та інфраструктуру, заохочує громадян зміцнювати своє здоров'я, вести здоровий спосіб життя. Кабінет Міністрів України за участі громадських організацій розробляє систему заходів щодо підтримання та зміцнення здоров'я різних категорій населення в соціально–побутовій сфері та забезпечує умови для її впровадження в життя, використання фізичної культури і спорту як засобу профілактики і лікування захворювань. Створення умов для занять фізичною культурою населення за місцем проживання та у місцях масового відпочинку населення покладається на місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування за рахунок коштів відповідних бюджетів на підставі державних нормативів фінансування фізкультурно–оздоровчих програм [13, с. 6].

Відповідно до Закону держава регулює відносини у сфері фізичної культури і спорту шляхом формування державної політики в цій сфері, створення відповідних державних органів та умов їх функціонування, гарантується права громадян на заняття фізичною культурою і спортом; визначаються і характеризуються сфери та напрямки впровадження фізичної культури.

Закон України “Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні” [14], спрямований на регулювання відносин, які сприятимуть розвитку олімпійського та параолімпійського руху в Україні, гарантуватимуть державну підтримку його учасникам. Таким чином, ці закони є джерелами спортивного права України. Норми спортивного права також закріплюють ряд підзаконних нормативно–правових актів, а також міжнародно–правових актів в галузі спорту та фізичної культури. Серед особливостей джерел даної галузі слід відзначити те, що процесуальні норми спортивного права встановлюються самоврядними спортивними організаціями, на відміну від переважної більшості інших галузей правової системи України.

Загалом спортивне законодавство недосконале, а тому потребує істотного коригування, розширення. Навіть Конституція подає розпливчасті дефініції фізичної культури та спорту, що либонь створює юридичні перепони для розвитку галузі [15, с. 66].

Проте встановлено, що впровадження засобів фізичної культури і спорту в спосіб життя людей мусить бути кращим. Ідея розвитку фізичної культури і спорту ще не знайшла адекватного відгуку у суспільній свідомості, як проблема загальнодержавного значення. У зв'язку з цим, необхідно підсилити діяльність суб'єктів управління фізичною культурою і спортом за рахунок інтенсифікації процесів управління, що дозволяє забезпечити більш ефективне функціонування галузі в нових умовах [16, с. 8]. Виявляється, лише 13 відсотків українців ведуть активний спосіб життя, займаються фізкультурою. На кожні 100 тисяч населення в Україні припадає спортивних залів у 2–3 рази менше, ніж у розвинених державах, басейнів – у 30 разів менше. Понад 80 відсотків спортивних майданчиків не відповідають сучасним вимогам. Саме неналежна опіка держави над фізичною культурою та спортом є причиною численних негараздів галузі [15, с. 67].

Фахівці визначають, що чинний Закон України “Про фізичну культуру і спорт” не відповідає реаліям сьогодення. Оскільки в Україні проводиться робота, спрямована на інтеграцію й адаптацію законодавства України до законодавства Європейського співтовариства, назріла нагальна потреба викласти вищезазначений Закон у новій редакції. Новий Закон України “Про фізичну культуру і спорт” має відобразити сучасні підходи до розвитку фізичної культури і спорту, клубної системи, забезпечення збірних команд України тощо [17, с. 13].

Законодавство України не містить, приміром, чіткого визначення спортивної організації, цілком не відображає завдань, функцій, прав, обов'язків такої структури. Відсутня науково обґрунтована класифікація спортивних організацій, не розроблено теоретичної платформи їх розмежування з іншими юридичними особами. Водночас інтерес до проблеми організаційного забезпечення спортивної діяльності, пошуку оптимальних механізмів взаємодії держави та спортивних товариств сьогодні зростає. До законодавчої роботи долучаються не лише науковці, а й практики – спільними зусиллями вони намагаються сформувати сучасну модель спортивного права в українській юриспруденції. Усі згодні, що Закон “Про фізичну культуру і спорт”, прийнятий ще 1993 року, хоча й зазнав численних змін, не відповідає вимогам сучасності [15, с. 66].

Слід зазначити, що неодноразово здійснювалися спроби внести окремі зміни до цього закону. При цьому лише деякі з них були позитивно оцінені з точки зору національних інтересів. Зокрема, з метою законодавчо заборонити закриття та перепрофілювання закладів фізичної культури і спорту, баз олімпійської та параолімпійської підготовки, фізкультурно–оздоровчих і спортивних споруд, лікувально–фізкультурних закладів у 2006 році було внесено законопроект, щодо заборони закриття та перепрофілювання закладів та об'єктів фізкультурно–оздоровчого та спортивного призначення. Це було зумовлено тим, що більшість керівників промислових підприємств різного рівня закривають та перепрофілюють заклади фізичної культури і спорту, лікувально–оздоровчі заклади, спортивні споруди, які знаходяться на балансі цих підприємств, і не створюють сприятливих умов для

задоволення потреб працівників в оздоровленні [18, с. 49]. Безумовно, прийнявши цей Закон, держава закріпила базові передумови для утвердження в суспільстві здорового способу життя, залучення більш широких верств населення до занять фізичною культурою та спортом з метою профілактики захворювань та попередження правопорушень в молодіжному та підлітковому середовищі, що також, без сумніву, буде сприяти соціально–економічній стабільності в державі.

Аналізуючи систему національного законодавства в галузі спорту слід констатувати, що на даний момент вона є досить громіздкою, розгалуженою та недостатньо ефективною. На рівні національного законодавства термін “спорт” визначено у Законі України “Про фізичну культуру і спорт”. Відповідно до ст. 1 вказаного Закону спорт є “органічною частиною фізичної культури, особливою сферою виявлення та уніфікованого порівняння досягнень людей у певних видах фізичних вправ, технічної, інтелектуальної та іншої підготовки шляхом змагальної діяльності” [12]. Завданням спорту, відповідно до Закону, є постійне підвищення рівня здоров'я, фізичного та духовного розвитку населення, сприяння економічному і соціальному прогресу суспільства, а також утвердження міжнародного авторитету України у світовому співтоваристві. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту на 2012–2016 роки, затверджена постановою Кабінету міністрів України від 31 серпня 2011 р., формує мету державного регулювання у галузі спорту як залучення широких верств населення до масового спорту, популяризації здорового способу життя та фізичної реабілітації; максимальної реалізації здібностей обдарованої молоді у дитячо–юнацькому, резервному спорті, спорті вищих досягнень та виховання її в дусі олімпізму [19].

Особливо актуальне розв'язання даної проблеми в умовах переходу економіки на ринкові відносини. У зв'язку з цим, важлива роль приділяється регіонам та їхнім органам управління, суть роботи яких полягає у забезпеченні розвитку нових суспільних відносин, в тому числі у сфері фізичної культури і спорту [16, с. 2]. Отже, потрібне здійснення переходу від діючої системи управління до територіальної. Необхідно передбачити формування сприятливих умов для організацій, які беруть участь у програмах розвитку фізичної культури і спорту, сприяють заняттям спортом своїх співробітників, вкладають грошові кошти у спорт. Тим більше, як показує регіональна практика, при дотриманні пріоритету масового спорту, розподілі спорту вищих досягнень і спорту для всіх, створюються умови для формування адекватного попиту ресурсної бази [20, с. 56].

Це підтверджується законодавчою і нормативно–правовою базою, що відображає питання розвитку фізичної культури і спорту в Україні. У таких документах, як “Концепція подальшого розвитку фізичної культури і спорту” (1997), “Матеріали засідань Національної Ради з питань молодіжної політики при Президентові України” (1997), “Матеріали Парламентських слухань з питань фізичної культури і спорту” (1998), указується на посилення діяльності Державного комітету України з фізичної культури і

спорту і його нижчими ланками (обласних управлінь, міських і районних комітетів з питань фізичної культури і спорту) у розв'язанні тих цілей і завдань галузі фізичної культури і спорту, що поставлені державою [16, с. 3].

Основна причина виявлених недоліків державного управління фізичною культурою і спортом – недооцінка органами управління соціальної ролі цього виду діяльності. Аналіз законодавства у галузі регулювання фізичної культури і спорту показує, що відсутні наукове, методологічне і організаційно-управлінське забезпечення розвитку фізичної культури і спорту, не визначена компетенція організацій різного ієрархічного рівня в питаннях формування ресурсної бази фізкультурно-спортивних споруд. Розмитість формулювань зумовлює дублювання функцій з управління на усіх рівнях, що не дозволяє реалізувати ціннісно-правову, соціальну і економічну засади законодавчої бази в Україні. При формуванні системи регулювання розвитком фізичної культури і спорту варто взяти до уваги наступне. На сьогодні конкуренція між фізкультурно-спортивними спорудами обмежена через переважання попиту над пропозицією, тому до досягнення високої забезпеченості населення послугами фізичної культури і спорту не можна очікувати на зниження цін як на ресурси, так і на послуги. Питання підвищення цінової і територіальної доступності послуг сфери фізичної культури і спорту не повинні вирішуватися окремо від проблем контролю якості обслуговування, що буде ускладнено, оскільки немає адекватної законодавчої бази в цій сфері [20, с. 57].

Крім того, структура об'єктів управління (фізкультурно-спортивних споруд), що склалася, характеризується значними диспропорціями. Так, якщо в різних навчальних закладах заняття спортом у більшості своїй забезпечені коштом держави, то сектор послуг для дорослих – є приватним, він пропонує обмежений набір дорогих послуг, тобто наявний розрив у структурі пропозиції послуг спорту. Крім того, серед суб'єктів фізичної культури і спорту продовжує збільшуватися частка комерційних підприємств, які не можуть бути керівані тільки за допомогою адміністративних методів [21].

Нині чинний Закон України “Про фізичну культуру і спорт”, незважаючи на своє концептуальне значення, не систематизує норми спортивного права, як це зроблено у кодифікованих галузевих актах. Все це безумовно ускладнює регулювання спортивних правовідносин, породжує затвердження неоднорідних вимог до одних і тих самих відносин. Як зазначено у преамбулі “Загальнодержавної цільової програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012–2016 роки”, затвердженій Постановою Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2011 року, основними причинами, що гальмують розвиток спорту в Україні є: 1) недосконала нормативно-правова база регулювання спортивних правовідносин; 2) відсутність необхідної інфраструктури для проведення міжнародних спортивних змагань; 3) відсутність уніфікованих правил функціонування спортивних організацій тощо [19].

Отже, треба зазначити, що при наявності основних законодавчих документів в країні склалася досить невизначена ситуація із спортивним правом, оскільки

навіть методологічно не визначено сутність даного поняття. Попри те, що у світі вже давно існує окремий напрям юриспруденції – спортивне право, в Україні законодавство, яке мало б охоплювати суспільні відносини у сфері фізичної культури й спорту, тільки формується.

Список використаних джерел

1. Курс адміністративного права України: підручник / за заг. ред. Коваленка В. В. – К.: НАВС, 2012. – 808 с.
2. Заярний О. А. Спортивне право в Україні. Ознаки самостійної галузі / О. А. Заярний, А. В. Куц // Юридичний Вісник України. – 2011. – №50 (17–23 грудня). – С. 14.
3. Сердюков А. В. Спортивное право как комплексная отрасль законодательства: автореф. дис. канд. юрид. наук: спец. 12.00.11 / А. В. Сердюков. – М., 2010. – 26 с.
4. Тихонова М. А. Обзор джерел міжнародного спортивного права / М. А. Тихонова // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право: Наук. журнал. – К.: Укр. держ. ун-т фінансів і міжнародної торгівлі, 2012. – С. 209–215.
5. Бордюгова Г. Акти міжнародного спортивного законодавства як основа формування відповідної галузі міжнародного права / Г. Бордюгова // Віче. – 2009. – №3. – С. 12–14.
6. Мережко О. Проблеми ЗУ “Про міжнародне приватне право”: критичний погляд / О. Мережко // Правовий тиждень. – 11 вересня 2007. – №37(58). – С. 1.
7. Моргунов О. А. Поняття та система джерел спортивного права / О. А. Моргунов // Форум права. – 2011. – №2. – С. 624–629.
8. Мельник Р. С. Система адміністративного права України: монографія / Р. С. Мельник. – Харків: Вид-во Харків. нац. ун-ту внутр. справ, 2010. – 398 с.
9. Джафарова О. В. Спортивне право як підгалузь особливої частини адміністративного права / О. В. Джафарова, В. О. Іванов // Юрист України. – 2011. – №3 (16). – С. 44–49.
10. Бордюгова Г. Ю. Міжнародне спортивне право як основа для формування національної галузі права “Спортивне право України”: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.11 / Г. Ю. Бордюгова. – К., 2009. – 18 с.
11. Конституція України // Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996. – 1996. – №30. – Ст.141.
12. Закон України “Про фізичну культуру і спорт” // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – №14. – С. 80 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page>
13. Шкрєбтій Ю. М. Напрями реформування системи фізичної культури і спорту в Україні / Ю. М. Шкрєбтій // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту: 36. наук. праць. – К.: Науковий світ, 2004. – №4. – С. 5–11.
14. Закон України “Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні” від 14.09.2000 р. №1954-III // ВВР України. – 2000. – №43. – ст.370 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1954-14/ed20120313>
15. Поташній Ю. Законодавчі амбіції спорту / Ю. Поташній // Віче. – 2009. – №4. – С. 66–67.
16. Олійник М. О. Теоретичні і методичні основи управління фізичною культурою і спортом в Україні: Автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту 24.00.02 / М. О. Олійник; Нац. ун-т фіз. виховання та спорту Укр. – К., 2000. – 18 с.
17. Костенко М. П. Законодавче та нормативно-правове забезпечення розвитку спорту вищих досягнень в Україні / М. П. Костенко, В. П. Карленко, А. В. Домашенко, Є. В. Імас та ін. // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. – 2003. – №1. – С. 13.
18. Ярова Н. Г. Перспективи розвитку організаційно-правового регулювання в галузі спорту України / Н. Г. Ярова // Право і суспільство. – 2009. – №4. – С. 48–53.
19. Концепція Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012–2016 роки / Затв. Кабінетом Міністрів України від 31 серпня 2011 р. N 828-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/category/54>
20. Ніколаєв О. А. Роль держави у розвитку фізичної культури і спорту / О. А. Ніколаєв // Вісн. наук. праць ЧДУ ім. П. Могили. – 2012. – Вип. 182. – Т.194. – С. 55–59.

21. Поддержание здоровья: подходы, условия, факторы риска и благополучия: Учеб. пособие / В. М. Лабскір, А. І. Любів, А. В. Юшко; общ. ред. В. М. Лабскір. – Х.: НТУ “ХПИ”, 2007. – 146 с.

References

1. Kurs administratyvnoho prava Ukraïny: pidruchnyk / za zag. red. Kovalenka V. V. – K.: NAVS, 2012. – 808 s.
2. Zajarnyj O. A. Sportyvne pravo v Ukraïni. Oznaky samostijnoi galuzi / O. A. Zajarnyj, A. V. Kuc // Jurydychnyj Visnyk Ukraïny. – 2011. – №50 (17–23 grudnja). – S. 14.
3. Serdjukov A. V. Sportivnoe pravo kak kompleksnaja otrasl' zakonodatel'stva: avtoref. dis. kand. jurid. nauk: spec. 12.00.11 / A. V. Serdjukov. – M., 2010. – 26 s.
4. Tyhonova M. A. Ogljad dzherel mizhnarodnoho sportyvnoho prava / M. A. Tyhonova // Zovnishnja torgivlja: ekonomika, finansy, pravo: Nauk. zhurnal. – K.: Ukr. derzh. un-t finansiv i mizhnarodnoi' torgovli, 2012. – S. 209–215.
5. Bordjugova G. Akty mizhnarodnoho sportyvnoho zakonodavstva jak osnova formuvannja vidpovidnoi' galuzi mizhnarodnoho prava / G. Bordjugova // Viche. – 2009. – №3. – S. 12–14.
6. Merezko O. Problemy ZU “Pro mizhnarodne pryvatne pravo”: krytychnyj pogljad / O. Merezko // Pravovyj tyzhden'. – 11 veresnja 2007. – №37(58). – S. 1.
7. Morgunov O. A. Ponjattja ta systema dzherel sportyvnoho prava / O. A. Morgunov // Forum prava. – 2011. – №2. – S. 624–629.
8. Mel'nyk R. S. Systema administratyvnoho prava Ukraïny: monografija / R. S. Mel'nyk. – Harkiv: Vyd-vo Harkiv. nac. un-tu vnutr. sprav, 2010. – 398 s.
9. Dzhafarova O. V. Sportyvne pravo jak pidgaluz' osoblyvoi' chastynu administratyvnoho prava / O. V. Dzhafarova, V. O. Ivanov // Juryst Ukraïny. – 2011. – №3 (16). – S. 44–49.
10. Bordjugova G. Ju. Mizhnarodne sportyvne pravo jak osnova dlja formuvannja nacional'noi' galuzi prava “Sportyvne pravo Ukraïny”: avtoref. dys. ... kand. juryd. nauk: spec. 12.00.11 / G. Ju. Bordjugova. – K., 2009. – 18 s.
11. Konstytucija Ukraïny // Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukraïny vid 23.07.1996. – 1996. – №30. – St.141.
12. Zakon Ukraïny “Pro fizychnu kul'turu i sport” // Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukraïny (VVR). – 1994. – №14. – S. 80 [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page>
13. Shkrebtiy Ju. M. Naprijamy reformuvannja systemy fizychnoi' kul'tury i sportu v Ukraïni / Ju. M. Shkrebtiy // Aktual'ni problemy fizychnoi' kul'tury i sportu: Zb. nauk. prac'. – K.: Naukovyj svit, 2004. – №4. – S. 5–11.
14. Zakon Ukraïny “Pro pidtrymku olimpijs'kogo, paraolimpijs'kogo ruhu ta sportu vyshhyh dosjagnen' v Ukraïni” vid 14.09.2000 r. №1954-III // VVR Ukraïny. – 2000. – №43. – st.370 [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1954-14/ed20120313>
15. Potashnij Ju. Zakonodavchi ambicii' sportu / Ju. Potashnij // Viche. – 2009. – №4. – S. 66–67.
16. Olijnyk M. O. Teoryetchni i metodychni osnovy upravlinnja fizychnoju kul'turoju i sportom v Ukraïni: Avtoref. dys. ... kand. nauk z fiz. vyhovannja ta sportu 24.00.02 / M. O. Olijnyk; Nac. un-t fiz. vyhovannja ta sportu Ukr. – K., 2000. – 18 s.
17. Kostenko M. P. Zakonodavche ta normatyvno-pravove zabezpechennja rozvytku sportu vyshhyh dosjagnen' v Ukraïni / M. P. Kostenko, V. P. Karlenko, A. V. Domashenko, Je. V. Imas ta in. // Aktual'ni problemy fizychnoi' kul'tury i sportu. – 2003. – №1. – S. 13.
18. Jarova N. G. Perspektyvy rozvytku organizacijno-pravovogo reguljuvannja v galuzi sportu Ukraïny / N. G. Jarova // Pravo i suspil'stvo. – 2009. – №4. – S. 48–53.
19. Konceptija Zagal'noderzhavnoi' cil'ovoi' social'noi' programy rozvytku fizychnoi' kul'tury i sportu na 2012–2016 roky / Zatv. Kabinetom Ministriv Ukraïny vid 31 serpnja 2011 r. N 828-r [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://dmsu.gov.ua/index/ua/category/54>
20. Nikolajev O. A. Rol' derzhavy u rozvytku fizychnoi' kul'tury i sportu / O. A. Nikolajev // Visn. nauk. prac' ChDU im. P. Mogyly. – 2012. – Vyp.182. – T.194. – S. 55–59.
21. Podderzhanie zdorov'ja: podhody, uslovija, factory riska i blagopoluchija: Ucheb. posobie / V. M. Labskir, A. I. Ljubiev, A. V. Jushko; obshh. red. V. M. Labskir. – H.: NTU “HPI”, 2007. – 146 s.

Zavalniuk O. V., a candidate of pedagogical sciences, associate professor of department of theory and methodology of P.E of Institute of P.E and sport, doctor, National pedagogical university, is the name of M. P. Drahomanov (Ukraine, Kyiv), LanaZav@i.ua

Legal basis for regulation of modern sports activities

Sport is based on competition and comparison of achievements of people in certain types of physical exercises and intelligence. Therefore, as every kind of human activity, it requires not only moral, but also legal regulation. It is carried out at the international level, and in national legislation. The presence of complex problems and unsolved problems in this area of legal regulation is the need to consider the legal basis of establishing a modern sport. At the same time, an analysis of national sports law suggests its imperfection. Thus, the modern Ukrainian zakonodavstvo in the field of physical culture and sport in need of significant correction and expansion.

Keywords: people, culture, physical culture, sports activities, sports law, legal regulatytsiya.

Завальнюк Е. В., кандидат педагогических наук, доцент кафедры теории и методики физического воспитания Института физического воспитания и спорта, докторант, Национальный педагогический университет им. М. П. Драгоманова (Украина, Киев), LanaZav@i.ua

Юридические основы регулирования современной спортивной деятельности

Спорт основывается на состязательности и сравнению достижений людей в определенных видах физических упражнений и интеллекта. Поэтому, как и каждый вид деятельности людей, он требует не только моральной, но и правовой регуляции. Она осуществляется и на международном уровне, и в сфере отечественного законодательства. Наличие комплекса проблем и нерешенных задач в этой области правовой регуляции вызывает необходимость рассмотрения юридических основ налаживания современной спортивной деятельности. В тоже время анализ отечественного спортивного законодательства позволяет сделать вывод о его несовершенстве. Итак, современное украинское законодательство в области физической культуры и спорта нуждается в существенной корректировке и расширении.

Ключевые слова: человек, культура, физическая культура, спортивная деятельность, спортивное право, правовая регуляция.

* * *

УДК1.001:001.8

Dashdamirova Ch. F.

doctoral student in philosophy at Baku State University (Azerbaijan, Baku), chinara.f.dashdamirova@gmail.com

THE CONCEPTION OF REDUCTIONISM IN BIOLOGY SCIENCE

Elementary objects of the theory are irreducible components of the studied reality, as point representation theory, establishes a simple structural connections and in this sense they are elementary. As part of the system, they play an integral role in the realization of wholeness and interconnection relations system. They contribute to an understanding of the structural level of matter and its nature, also have an ideological function and determine the methodology of the study to develop knowledge. It theories of elementary objects as carriers of some connections and relationships are the building blocks of structural reality, showing the quality of the system and the integrity of its structure. This article is detected and methodological significance elementary, its procedural context in the development of scientific knowledge.

Keywords: elementary, concept, world view, process, part of the whole structure, objects, events, system, static probability.

(стаття друкується мовою оригіналу)

Elementary objects are irreducible components of reality, which is under study. As primary ideas of theories, they establish the simplest structural connections and in this sense they are elementary. Being a part of a system they play an essential role in understanding the relationship of integrity and that of the system. They do not only contribute to an understanding of the structural levels of matter and its nature, but they also have the function of worldview. The methodology of their studying is responsible for developing knowledge. Elementary objects of the theory, as carriers of certain connections and relationships, are the building blocks of structural reality, which show the quality of the system and the integrity of its structure. This article reveals methodological significance of elementary character, its